

ԵՐԿՈՒ ՄԱՆՈՒԿ ԵՐԱԺՇՏԱԳԷՏՆԵՐ.

Հարկ ենք համարում «Արարատի» ընթերցողներին ծանոթացնել այն երկու մանուկ երաժշտագետների հետ, որոնցով հիացած է Ռուսաստանն ու ամբողջ Եւրոպան, և որոնց մասին այնքան շատ գրուել է ուսու և օտար մամուլում:

Դրանցից համեմատաբար մեծը, որ կոչոււմ է Եաշա իւլիֆից, ընդամենը 12 տարեկան, ջութակի նուագով զարմանք ու հիացմունք է պատճառում բոլորին: Նրա մասին Եւրոպայի յայտնի ջութակահարներն ու երաժշտագետները վկայում են, որ նա նուագում է վերին աստիճանի վարպետօրէն, ինչպէս կը նուագէր մասնագետ և շնորհալի ջութակահարը: Մանուկ իւլիֆիցը ամենալուրջ երկերը նուագելիս կատարում է բոլոր նիւանսները, բոլոր դինամիքը, ազդիկ և էքսպրեսիւ շուրք արտայայտութիւնները: Բացի դրանից նրա նուագը պարունակում է նաև խորը զգացմունք ու թողնում է տաղանդաւոր երաժշտագետի կատարման տպաւորութիւն: Չնայած մանուկ հասակին, նրա րեպերտուարը շատ մեծ է և լուրջ. նա նուագում է Մօցարտից, Էնստից, Բէթհովէնից, Մենդելսօնից և այլ երաժշտագետների լուրջ և դժուարին կատարելի երաժշտական երկերից:

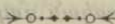
Միւս մանուկ երաժշտագետը, այդ Վիլլի Ֆերրերօն է, 7 տարեկան մի ֆինսօմեն, որպիսին երաժշտութեան պատմութեան մէջ եզակի դէպքն է, որ տեղի է ունենում: Ֆեռերօն նոյնիսկ հոգեբանների, մանկավարժների, բժիշկների և առհասարակ զանազան մասնագետ գիտնականների ուսումնասիրութեան առարկայ է դարձել:

Օրկեստրային այն երկերը, որոնք առանց դժուարութեան չեն կարողանում կառավարել սովորական մասնագետ դիրիժօրները, Վիլլի Ֆերրերօն այդ բոլորն ամենայն հեշտութեամբ է կառավարում և առանց որևէ պարտիտուրայի: Տեսնուած բան չէ, որ մի, նոյն իսկ ամենայայտնի երաժշտագետ անգիր կարողանայ կառավարել այնպիսի լուրջ երկեր, ինչպիսին Վագների, Սիբելիուսի և այլ երաժշտագետների գրուածքներն են: Դորա համար հարկաւոր է աներևակայելի չափով խոշոր երաժշտական յիշողութիւն, հանճար և ամենակատարեալ զարգացումն երաժշտական ընդունակութեան, որպիսի տուեալներով դրականապէս օժտուած պէտք է համարել 7 տարեկան մանուկ Վիլլի Ֆերրերօն: Այդ բոլորից յետոյ XX դարը իրաւամբ, ինչպէս ասում են, հրաշալիք-

ների դար պէտք է կոչուի: Միւս կողմից սակայն վերագրել այդ ամենը հրաշքների անշուշտ պէտք չէ.— փոքրիկ երաժշտագէտների ֆինսոմենալ խնդրում ամենանպաստաւոր դերը կատարել է նրանց երաժշտական շրջապատը: Մեր մէջ է միայն, որ երաժշտական արուեստը վերին աստիճան աննախանձելի զրութիւն ունի, և երաժշտական զարգացում ստացածները ներկայանում են, որպէս բացառիկ երևոյթներ, մանաւանդ հայկական իրականութեան համար:

Ընդունելով երկու մանուկ երաժշտագէտների երևան գալը, որպէս բացառիկ երևոյթ, աւելորդ չեմ համարում կցել, որ աչքի ընկնող ընդունակութիւններով օժտուած մանուկներ մենք էլ անշուշտ շատ կունենանք, եթէ մեր ծնողներն այդ ընդունակութիւնները զարգացնելու համար և որ և է հնարաւորութիւն կամ նպաստաւոր հանգամանք ստեղծէին:

Minor

ԴՊՐՈՑԱԿԱՆ ՖՕՆԻ

Նորին Սրբութեան Վեհափառ Կաթողիկոսի հրամանով «Արարատ»-ի սոյն համարում զետեղելով Դպրոցական Փօնդի համար մինչև ներկայ թուի Փետրուարի 7-ը ստացուած գումարների հաշիւը, կարևոր ենք համարում համառօտակի այստեղ առաջ բերել Հայոց տառերի գիւտի 1500 ամեայ և հայ տպագրութեան 400 ամեայ Ազգային Մեծ Յօրելեանի շուրջը եղած կարգադրութեանց մասին:

Պատմական այս Մեծ Յօրելեանն անշուշտ անհրաժեշտ էր ընդմիշտ յաւերժացնել ազգօգուտ մի մեծ գործով, Հայ ժողովուրդն ունի կարիքների մեծ ծով. սակայն այդ կարիքներից ամենաանհրաժեշտն և Ազգիս Վեհափառ Հայրապետի սրտին ամենից մօտ՝ ամենից ցանկալին անշուշտ Իւր ժողովրդի լուսաւորութեան գործն է՝ միջոց տալ օգտուելու հայ ժողովրդի հազարաւոր ուսումնադուրկ մանուկներին գրի ու տպագրութեան փրկարար բարիքներից: Եթէ 1500 տարի առաջ Ս. Սահակ ու Ս. Մեսրոպ տուին հայ ժողովրդին գիր, գրականութիւն ու դպրոց, իսկ Ս. Գրքի թարգմանութեամբն էլ հնարաւորութիւն տուին օգտուելու քրիստոնէական լուսոյ աղբիւրից և լուսաւորելու իրենց սիրտն՝ ու միտքը՝ բնականաբար Ազգիս Վեհափառ Կա-